

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 13 juli 2017
Agendnummer:
Team: VT / SD
Zaaknr: 10353-2017

Onderwerp: Beleid toetsen Volksgezondheid bij procedures voor veehouderijen

---

Aan de raad

Inleiding

In het collegeprogramma Gemert-Bakel 2014-2018 Samen verantwoordelijk! is aangegeven dat de uitkomsten van de gezondheidsonderzoeken betrokken zullen worden in de uitvoering van het beleid in Gemert-Bakel. In 2016 zijn diverse rapporten openbaar gemaakt welke aanleiding geven gemeentelijk beleid vast te stellen met betrekking tot de toetsing van Volksgezondheid in relatie tot procedures voor veehouderijen. Deze wens is nogmaals vastgelegd in twee moties welke op 29 november 2016 door de gemeenteraad zijn aangenomen.

Beslispunten

1. De “Handreiking veehouderij en volksgezondheid” vast te stellen. Daarmee wordt bij alle lopende en nieuwe aanvragen van veehouderijen, zowel in het kader van de Wet milieubeheer, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht als bij planologische procedures deze handreiking toegepast. Indien uit het stappenplan blijkt dat een advies van de GGD nodig is, zal deze worden aangevraagd en betrokken worden in de besluitvorming.
2. De “Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0” vast te stellen. Daarmee wordt bij alle lopende en nieuwe aanvragen van veehouderijen, zowel in het kader van de Wet milieubeheer, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht als bij planologische procedures deze notitie toegepast.
3. Het vaststellen van een geactualiseerde versie van bovenstaande documenten mandateren aan het college van burgemeester en wethouders.

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie Ruimte en Openbaar beheer d.d. 22 juni 2017

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Gezamenlijke commissies d.d. 23 februari 2017

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

Collegeprogramma Gemert-Bakel 2014-2018

In het collegeprogramma Gemert-Bakel 2014-2018 Samen verantwoordelijk! is aangegeven dat de uitkomsten van de gezondheidsonderzoeken betrokken zullen worden in de uitvoering van het beleid in Gemert-Bakel.

Programma Zorgvuldige Veehouderij Gemert-Bakel

In het programma Zorgvuldige Veehouderij wordt uitvoering gegeven aan de ambities van het college.

Advies provincie vergunningverlening na VGO overgenomen

Op 18 oktober 2016 is aan het college van burgemeester en wethouders het ambtelijk

advies vanuit VT en SD voorgelegd om het advies van de provincie op te volgen voor wat betreft vergunningverlening na het VGO rapport. Het advies van de provincie luidt om – daar waar sprake is van een vergunningaanvraag met een risicovolle ontwikkeling (conform bijlage II brief) – eerst in gesprek te gaan met de ondernemer en samen te bekijken of de aanvraag kan worden ingetrokken, aangepast of besluitvorming kan worden uitgesteld.

Tevens vraagt de provincie om wanneer er desondanks sprake is van een ongewenste risicovolle ontwikkeling, dat gemeenten zich tot het uiterste inspannen om deze te voorkomen.

Ambtelijk, zowel vanuit VT als vanuit SD, werd geadviseerd om het advies van de provincie over te nemen en deze werkwijze toe te passen op alle lopende en nieuwe aanvragen van veehouderijen, zowel bij omgevingsvergunningen, meldingen en ruimtelijke procedures. Dit advies is overgenomen en wordt reeds toegepast bij aanvragen.

In de praktijk zal aan de Odzob gevraagd worden om de beslisboom uit bijlage II te doorlopen en daar een beoordeling / advies over te schrijven welke gebruikt kan worden bij de procedure.

Moties 29 november 2016 aangenomen in Raad

Op 29 november 2016 zijn twee moties aangenomen door de gemeenteraad. Het betreft motie 2 en 14: “Motie Verankering toetsing volksgezondheid in vergunningaanvragen veehouderijen” en “Motie gezondheid en lokaal beleid”.

Beoogd effect

Het beoogd effect is dat mogelijke effecten in het kader van Volksgezondheid meegewogen worden in de besluitvorming van ontwikkelingen bij veehouderijen

Duurzaamheid

Argumenten

1. De “Handreiking veehouderij en volksgezondheid” is beschikbaar

Op 6 april 2016 heeft het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht de “Handreiking veehouderij en volksgezondheid” aangeboden aan alle gemeenten in Brabant. Zij adviseren om het toepassen van deze handreiking vast te leggen in gemeentelijk beleid. De gemeente Gemert-Bakel heeft samen met andere partijen meegewerkt aan het opstellen van deze handreiking. In de handreiking is een stappenplan opgenomen waaruit blijkt of een nader GGD-advies nodig is. De handreiking is toepasbaar op alle diercategorieën. De handreiking is toegevoegd als bijlage 1. Deze handreiking is reeds toegepast bij de aanvragen voor Muizenhol 1 en Grotelseheide 4, beide in Bakel.

Een stap uit de handreiking is de vraag of er sprake is van een overbelaste situatie. Er is sprake van een overbelaste situatie als op grond van de aanvraag niet voldaan wordt aan de normen voor geur en/of fijn stof uit de wetgeving, provinciale regels of gemeentelijke regels. Indien sprake is van een overbelaste situatie, dient de GGD om advies gevraagd te worden.

2. Het rapport "Veehouderij en Gezondheid Omwonenden" is openbaar

Op 7 juli 2016 is het Rapport "Veehouderij en Gezondheid Omwonenden" (VGO) openbaar gemaakt. Het onderzoek toont aan dat er mogelijk verbanden zijn tussen veehouderijen en de gezondheid van omwonenden. Op onderdelen zal nog nadere analyse van de onderzoeksresultaten plaatsvinden. Naar aanleiding van de resultaten uit het VGO onderzoek is aangegeven dat de "Handreiking veehouderij en volksgezondheid" geactualiseerd zal worden. Uw Raad is over dit rapport reeds geïnformeerd met de RIN van 13 september 2016.

3. De "Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0" is beschikbaar.

Naar aanleiding van het VGO rapport is een "Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0" aangeboden aan gemeenten in Brabant. Deze notitie is opgesteld omdat een landelijk toetsingskader voor endotoxinen nog niet beschikbaar is. Er is rekening gehouden met de meest recente wetenschappelijke inzichten en er wordt ingehaakt op de lopende ontwikkelingen van het landelijke endotoxine toetsingskader. Ook is rekening gehouden met de advieswaarden voor endotoxine van de Gezondheidsraad. De notitie is bijgevoegd als bijlage 2. De beslisboom gaat vooralsnog alleen over varkens- en pluimveebedrijven. Indien andere diercategorieën van toepassing zijn, kan advies gevraagd worden aan het Ondersteuningsteam Veehouderij en Volksgezondheid.

Bijgevoegd als bijlage 4a een presentatie over de handelingsperspectieven zoals deze 15 september 2016 in een B&W info gegeven is.

Bijgevoegd als bijlage 4b een presentatie over de toetsing van de handelingsperspectieven zoals deze 23 februari 2017 gegeven is in de gezamenlijke commissies.

4. De provincie Noord-Brabant heeft advies uitgebracht in het kader van vergunningverlening na VGO

De provincie heeft na het openbaar worden van het VGO rapport geadviseerd om bij vergunningverlening voor aanvragen van pluimvee, of aanvragen van veehouderijen in gebieden waar veel veehouderijen liggen, een zorgvuldige afweging te maken met het oog op volksgezondheid. De provincie heeft ook een Ondersteuningsteam Veehouderij en Volksgezondheid samengesteld waaraan advies gevraagd kan worden door gemeenten en omgevingsdiensten. Dit alles om te voorkomen dat er nieuwe of grote knelpunten zullen ontstaan. De brieven van de provincie zijn bijgevoegd als bijlage 3a en 3b.

5. Het Rijk heeft aangekondigd aanvullende wet- en regelgeving in het kader van fijn stof en endotoxinen op te stellen.

Op advies van de Gezondheidsraad ontwikkelt het Rijk een landelijk toetsingskader voor endotoxine. Het endotoxine toetsingskader 1.0 haakt in op de lopende ontwikkelingen van het landelijke endotoxinetoetsingskader en maakt gebruik van de daaruit voortkomende onderzoeksresultaten.

6. Handreiking en Notitie kunnen aangepast / aangevuld worden naar aanleiding van nieuwe informatie

Er is reeds aangegeven dat de "Handreiking veehouderij en volksgezondheid" aangepast zal worden naar aanleiding van de resultaten van het VGO onderzoek. Bij actualisatie van de Handreiking en Notitie zal een nieuwere versie weer ter besluitvorming voorgelegd worden.

7. Toepassing van de documenten gaat uit voor het voorzorgsbeginsel

Het ontbreken van aangepaste regelgeving ontslaat het bevoegd gezag niet van de plicht om nieuwe inzichten mee te wegen in de besluitvorming. Die afweging dient geënt te zijn op de meest recente wetenschappelijke inzichten. De Handreiking en de Notitie handelingsperspectieven zijn op basis van de meest recente wetenschappelijke inzichten opgesteld en zullen ook bijgesteld worden indien dit noodzakelijk is.

8. Door de documenten vast te stellen als beleid wordt gehoor gegeven aan de moties van 29 november 2016.

Op 29 november 2016 zijn twee moties aangenomen door de gemeenteraad. Het betreft motie 2 en 14: "Motie Verankering toetsing volksgezondheid in vergunningaanvragen veehouderijen" en "Motie gezondheid en lokaal beleid", deze zijn bijgevoegd als bijlage 5a en 5b.

In afwachting van landelijke wet- en regelgeving of beleid, volgen wij het advies van de provincie Noord-Brabant. In samenwerking met diverse partners heeft de provincie Noord-Brabant gewerkt aan de "Handreiking veehouderij en volksgezondheid" en de "Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0" Bij beide stukken zijn de GGD en de drie omgevingsdiensten van Brabant betrokken geweest.

Kanttekeningen

1. Toetsing van effecten op de volksgezondheid bij vergunningverlening is nog onvoldoende geborgd in de wet- en regelgeving

Het ontbreken van aangepaste regelgeving ontslaat het bevoegd gezag niet van de plicht om nieuwe inzichten mee te wegen in de besluitvorming. De voorgestelde werkwijze wordt door het Ondersteuningsteam Veehouderij en Volksgezondheid kansrijk geacht in een goed gevoerde rechterlijke procedure.

Financiën

De kosten van een advies van de GGD, op basis van de Handreiking veehouderij en Volksgezondheid, bedragen circa € 1.400,--. In geval van een planologische procedure zouden de kosten via leges of anterieure overeenkomst kunnen worden voorgelegd aan de ondernemer. Bij aanvragen in het kader van de Wet milieubeheer, is geen legesheffing mogelijk.

Omdat een advies omtrent gezondheid niet alleen relevant is voor de betrokken ondernemer, maar ook voor de omwonenden, stellen wij voor om deze kosten vooralsnog niet te verhalen op de ondernemer, maar deze, voor de duur van één jaar, te financieren uit het Budget Plattelandsontwikkeling (FCL 6341120). Na 1 jaar zal geëvalueerd worden of deze wijze van advisering het rendement heeft waar nu vanuit gegaan wordt en of de financiering van de kosten in het vervolg een taak blijft van de gemeente of bij de ondernemer wordt neergelegd.

Communicatie

Zie bij uitvoering.

Uitvoering

Na vaststelling zal een publicatie plaatsvinden in het Gemeenteblad.

Inhoudelijke toetsing aan de hand van de "Handreiking veehouderij en volksgezondheid" en de "Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0" zal gebeuren door de Odzob. Indien van toepassing wordt advies gevraagd aan de GGD. Ook kan advies gevraagd worden bij Ondersteuningsteam Veehouderij en Volksgezondheid van de provincie.

Bijlagen

Bijlage 1: Handreiking veehouderij en volksgezondheid

Bijlage 2: Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0

Bijlage 3a: Brief provincie 27 juli 2016 advies vergunningverlening na VGO

Bijlage 3b: Brief provincie 3 oktober 2016 advies vergunningverlening na VGO en

endotoxinerapporten.

Bijlage 4a: Presentatie handelingsperspectieven in B&W info 15 september 2016

Bijlage 4b: Presentatie toetsing handelingsperspectieven in gezamenlijke commissies 23 februari 2017

Bijlage 5a: Motie 2 Verankering toetsing volksgezondheid in vergunningaanvragen veehouderijen

Bijlage 5b: Motie 14 Gezondheid en lokaal beleid

Bijlage 6: Concept raadsbesluit

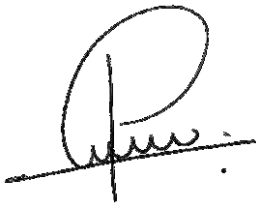
Ter inzage gelegde stukken

1. Handreiking veehouderij en Volksgezondheid
2. Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0

Gemert, 23 mei 2017

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A.A.T.G. Jansen'.

A.A.T.G. Jansen MBA

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M.S. van Veen'.

ing. M.S. van Veen